

OGNJENA GORA SREDI VEČNE BELINE

PETER SKVARČA

V nanovo zdobljeni votlini pod ledeno krajno počjo, kjer je vihra razdejala prvo šotorišče, sedita Peter in Luciano sama na rumenih pločevinastih skatlah s hrano. Zdravnik je omagal, Gucija je klicala dolžnost.

Razpokane reke vijugastih ledenikov se tiho vijejo proti dolinam. Tudi v votlini je molk, že dolgo časa. Končno pretrga Luciano mučno tišino.

»Mar naj do konca najinih dni čakava tukaj, vreme pa je dan za dnem slabše? Kaj mi mar Lautaro! Jutri grem doli, nato se odpravim domov!« pribije.

Iz skodele na plinskem kuhalniku se dviga sopara. Molče srebata toplo kavo. Ko jo popijeta, se zavijeta v puhaste vreče. Še nekaj časa se lomi plamen sveče v ledenih stenah, nato zacvrči in pusti za seboj temo.

»Peter,« dahne po dolgem molku iz sosednje vreče, »ostanem, dokler je še kaj hrane. Ne bi bilo prav, če bi šel. Nemara bi se potlej kesal. Pa slovo... od gore... od tebe... saj veš! Zato ostanem.«

»Hvala,« vrne Peter in doda: »Saj sem vedel.« Obema je toplo. Med njima je sama jasnina.

Brez cepina v strmini ledene stene

SMUČANJE PO LEDENEM PROSTRANSTVU

Kakor vsako jutro se tudi 28. januarja prikaže eden od obeh iz luknje, da presodi vreme. Megleno je kakor vsak dan. A vendarle upata na izboljšanje. Okoli desetih se nenadoma vse nebo zjasni.

To je zadnja priložnost!

Na hitro pripravita neizogibno opremo, še enkrat pregledata smuči in plezalno orodje, si natakneti zaščitna očala proti odbijajočim se sončnim žarkom in se okoli enajste ure začeta premikati s smučmi na ramenih proti vzhodu Marconija in naprej, velikemu doživetju naproti.

Uro zatem, ko sta že na ravnini, si priprneta smuči. Lepo drsijo po strjenem snegu in hitro se poganjata lahko navzdol proti Malemu ledeniku. V resnici pa je zelo velik ta Mali ledenik. Veriga Pirámide še napol zakriva oddaljeno pogorje Pio XI., Lautaro pa že leze iz črnih oblakov. Razgled proti jugu zapira masiv Moreno, vidi se samo prehod, kjer se začenja velikanski ledenik Viedma. Še malo, in že imata zamegljeni Marconi za seboj.

»V takem lahkem teku prideva danes še daleč!« meni Luciano. Silno je vesel, da se spet

smuča. »Kakor v Bariločah pozimi!« doda napol zares in napol v šali.

Potegnjena, enakomeren švist-švist ju spremlja v zavijanju nasprotnega vetra. Daleč za njima ostajajo vidne njune smučine. Iz vseobvladajoče beline se odražajo samo njuna pestro barvna oblčila.

Sonce se jame sprva neopazno nagibati čez zenit. Prišla sta do razritega ledu. S smučmi prečkata kar počez ozke, globoko zevajoče modrikaste razpoke. S težavo se pod težkima nahrbtnikoma premikata položno navzgor.

»Tam, kjer so najbližje čeri, bova počivala,« predlaga Luciano, »na varnem bova pred vetrom.«

Od zahoda čedalje močnejše zaganja proti njima vale pršiča. Vrtinčasti snežni prah se zariva povsod in čeprav sije sonce, je presneto hladno. Ob začetnih čerih precej visokega grebena, potegnjenega južno od Cordona Pirámide, najdeta edino zavetje med svojim prečenjem ledu.

»Pripraviva si malo čaja, pa nekaj suhega sadja pojejva.« Med hrustanjem suhih piškotov skušata prižgati plinski kuhalnik. Toda čeprav stoji v zavetju in je še zadelan z nahrbtnikoma,

jima vetrivi prepah izza ovinka izniči vsak tak poskus. Ostaneta torej brez čaja in posrebata lesketajoče se kapljice vode z bližnje skale.

»Ne verjamem, da bi mogla danes priti tja čez,« stegne Peter roko proti gorskemu otoku Pio XI., »daleč je še. Vrh tega imava močan nasprotni veter. Tudi mi niso nič kaj všeč tisti črni oblaki ob izhodu ledenika Pio XI. proti fjordu Eyre. Ta mora biti tam zadaj nekje. Kaj sodiš?«

»Hm,« skomigne z rameni Luciano, »morda pa le!«

RDEČI ZAHOD IN ORANŽNI ŠOTOR

Nanovo si oprtata nahrbtnika in se zadrevita po ledenini proti severozahodu. Pošteno ju je premrazilo med počitkom, zato pospešita smuški korak.

Ura je štiri popoldne. Besede so jima zamrle. Osredotočena sta samo še na cilj, na vznožje Lautara tam, kjer se vzhodni greben spaja z ledeno ravnijo v senci že močno nagnjenega sonca. Zdaj pa drvita šele čez ledeniški Plateau, nad Paso de los Cuatro Glaciares. Težko je sredi izravnane polja, brez vsakršnih vidnih oporišč, točno določiti, kje se stikajo ti štirje otrdeli veletoki, po katerih se izliva led na vse

strani v dolino. Sodijo, da leži okrog 15 kilometrov od vzhodnega roba. To stičišče tvori razvodnico medoceanskega ledu in vodovja.

Samo včasih se še sliši piš vetra: vse bolj in bolj pojema. Le enakomerno drsenje smuči spet reže po mnogih letih to trdo snežno planoto. Nič jima ne razodeva, kje se na njuni poti nagne iztok ledu v drugo smer.

Švist-švist-švist... Kratek počitek - in spet naprej. Zahajajoče sonce narahlo pordeči najvišji vrh Pirámide, visoke 2700 metrov, in tudi neverjetna slika daljnih špirov rdi v zarji.

Temni se že, vendar led še vedno žari nekaj luči. Oblaki se ugrezajo v zaton. Veter je povsem ponehal. Lautaro se že vidno bliža, a noge postajajo težje in težje. Prva zvezda zazari tik nad vrhom ognjenika. Šele čez dalj časa zasveti Orion, potem še Južni križ. Spomnita se, da je ta dan lunina mena v polno; nestrpno jo pričakujeta.

Ko se bliža polnoč, se razlije v neskončno tišino samotne pokrajine glas človekov:

»Tu si postavlja streho! Samo še kake tri do štiri kilometre imava do ledeniškega jezika najine gore.«

Nahrbtnika glasno udarita ob trdi sneg. Ko so

NAMESTO KOMENTARJA

MNOŽIČNOST ŠE STRAŠI

Kaže, da prav nič ne zaleže deklarativno zavzemanje naše gorniške organizacije za bolj prijazen odnos do okolja. Kolikokrat smo ugotavljali, da so sedaj prišli novi časi, da ni več nobene potrebe (še celo škodljivo je) po množičnih izletih v socialističnem duhu, kjer se množice delavcev in kmetov zberejo na vrhu (po možnosti je v bližini še postojanka s pijačo) in vzklikajo gesla v podporo režimu! Množični pohodi pa še kar strašijo po naših gorah. Tak holokavst nad naravo se je zgodil tudi sredi marca, ko je ilirskobistriško planinsko društvo organiziralo 19. zimski vzpon na Snežnik. Po časopisnih vesteh naj bi v dveh dneh Snežnik obiskalo kar 5000 ljubiteljev (?) gora. Že iz istih virov lahko tudi izvemo, da so se izletniki (ne morem jih imenovati gorniki) zjutraj na vrh vzpenjali po zamrznjeni, prek dneva pa se z njega vračali po blatni poti. Ali si sploh lahko predstavljate, kaj pomeni 10 tisoč nog na poti in ob njej na razmočenem, nagnjenem terenu?

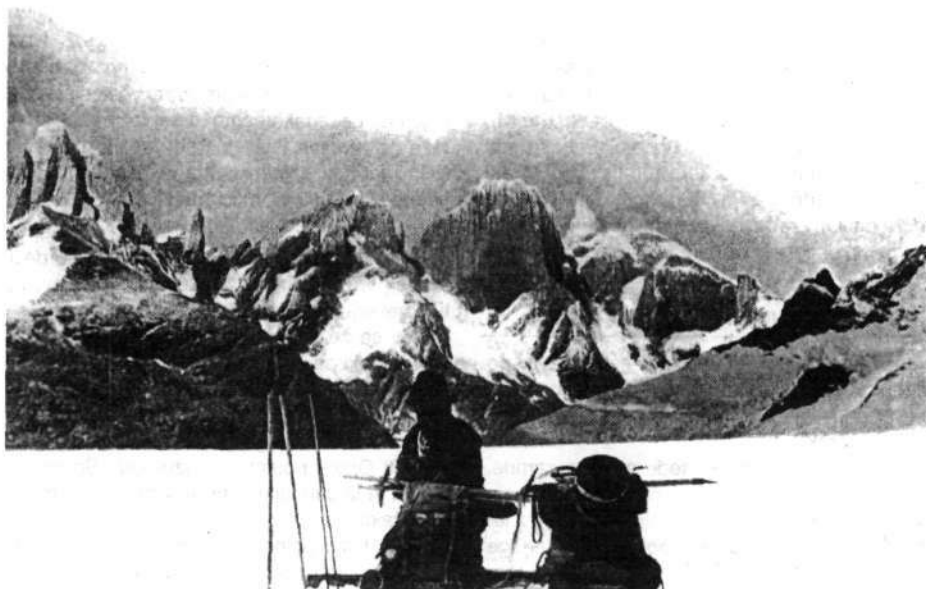
Včasih, ko so bile zime take, kot se spodobi

in je Snežnik pokrivala debela snežna odeja, takšni pohodi niso bili tako problematični. Zadnje zime pa (morda tudi po naši krivdi) precej skoparijo s snegom, zato na Snežniku ni snežne odeje, ki bi tla in rastlinstvo varovala tudi pred tisoči robotih podplato. In prav rastlinstvo je tisti biser, zaradi katerega je Snežnik nekaj posebnega. Zato je predel nad gozdno mejo že od leta 1964 po sklepu republiške vlade zavarovan kot naravni (predvsem botanični) rezervat. S tem naj bi floro, ki je svojevrstna mešanica tako alpskih kot balkanskih vrst, zaščitili predvsem pred pretiranim turističnim obiskom.

Skrajni čas je, da gorniška organizacija preide od besed k dejanjem kar se tiče okoljevarstvene dejavnosti. Ob vseh splošno sprejetih načelih in naraščajoči »ekološki« zavesi še vedno dobesedno »nadelujemo in dodelujemo« plezalne smeri na kraškem robu (Osp, Mišja peč), še vedno je bolj malo posluha za spanje z lastnimi rjuhami, še vedno so naše kočice s svojo nesnago velik potencialni in dejanski onesnaževalec vodá, še vedno se vrstijo množični pohodi na nekatere »modne« vrhove.

Če naši organizaciji ne uspe preživeti brez take množičnosti, potem je bolje, da je sploh nimamo. Ali pa jo poimenujmo kako drugače, samo gorniška ne.

Igor Maher

Pred prečenjem ledu na zahod; v ozadju Fitz Roy, stolp Gendarme, Pollone, severna stena Pier Giorgio, Torre, Domo Bianco in vzhodni greben severnega Marconija

tla steptana, postavita po dolgotrajnem naporu piramidni šotor pokonci. Natezalce pritrđita na smuči, globoko zarite zunaj v sneg.

»Prav na zahodnem stišišču Plateauja in Corredorja Hicken sva menda pristala!«

»Menda res. In tistih dvanajst ur za prečenje si še kar pogodil. Samo eno uro sva jim morala dodati do tod.«

Sveča osvetljuje v šotoru, ta pa oranžno žari v mrzlo ravninsko noč. Potem zabrenči kuhalnik in brni še v zgodnje jutro. Ura je tri, 29. januarja, ko ugasne plamen in ž njim oranžni žar samotnega šotora. Noč spet obmolkne v postotterjeno tišino.

DEREZE GRIZEJO V LED

Rdeča kroglja se prebujata in raste. Prvi žarki se razsipajo čez vrhove snežnikov na ravnino Celineskega ledu. Neizmernost nočne tišine se lomi in umika igrivosti svetlobnih pramenov. Vse se utaplja v objem vala luči. Rdečino jame prelivati zlatenje. Čudovit pojav vstajanja velike kroglje je dopolnjen. Ostane samo še krasen dan.

Tudi v šotor je prodrl vrisk radostno prebujenega dne. Kar verjeti ne moreta, ko gledata ven: gora kipi v temno modro nebo prav nad njima. Blizu, a vseeno še tako daleč.

Prevezeta se molče napotita ob sedmih zjutraj z derezami na boleče ožuljenih nogah proti cilju. Tiste štiri kilometre hitro prehodita. Nato se začneta vzpenjati po razpokanem ledeniku. Dva kilometra gre položno po njem navzgor. Potem se napne v goro sámo. Šotor je samo še

pikica na neskončnem ledu. Navezana prečkata do deset metrov široke razpoke. Večina je prekritih s snegom.

Pozorno si zdaj od bliže ogledujeta podobno gore. Vrh so jima že koj zakrile stene pobočja. Upata, da ga prav slutita. Še najverjetnejši bi lahko bil jugovzhodni greben: ni videti, da bi si plazovi utirali pot po njem; strmine se zdijo zmogljive, čeprav je tudi tu vse previsno, a manj kot v desni steni.

Vanj se tedaj zarineta. Ves je leden, nikjer ne moli iz njega kakšna skala. Uro za uro se vzpenjata, v prostem plezanju sicer, a ves čas navezana in skrbno varujeta. Po nevisokih, a previsnih stenah se prebijata s police na polico. Dereze grizejo v led višje in višje. Hudo spešita: vedno več ledeniške ravní se doli izgublja v oblake.

»Tudi šotor je že zagrnilo!«

Nič več ne gledata naokrog. Samo varne stope še iščeta, da bi jih čimprej nanizala, kolikor jih je še treba, vsaj do kakšne razgledne točke proti vrhu. Ko prepleza prednji eno od nešteti sporadično rastočih strmin in varuje spodnjega, se nehote spet ozre navzdol:

»Ledenik so tudi že začeli požirati oblaki...«

»Bi se raje obrnila?«

»Nazaj?«

Na to razumarsko tipanje si odgovorita iz notranjega nagiba: oba hkrati se zaženeta naprej v strmino. Slutnja? Nagon?

Še kako dobro uro praskajo dereze v deviški led. Vrv se pne in spet vije. Plezalca pa sta kot eden v tistem pomenku z goro. Vsi čuti so jima usmerjeni k vrhu. Gora je z njima dobra; tekma za zmago velja le neurju.

Šotirišče pod Lautarom; na gori je označena smer vzpona in sestopa, krožec kaže lego ognjeniškega dimnika

Vrh grebena! Nedaleč proti severu se končuje - v vrh gore. Samo še nerodno prečenje do kotanje pod njim, od tam nekaj strmine na vršno sleme, pa izgajen pločnik po njem ju še ločijo do vrha. Onkraj grebena se pod goro samó še nizki oblaki pasejo v čredi nad Tihim oceanom in globokimi fjordi, v katere se iztekajo reke in ledeniki. Tudi tokraj, na vzhodu, se doli umika prejšnji vsiljivec in izginja v navidezni nič.

Šele zdaj ju mine zaskrbljenost. Smer sta zadelala, neurje pa se je s plašenjem samo poigravalo z njima v svoji muhavosti.

Ob dveh popoldne sedeta kraj kotanje k skromnemu opoldanskemu okrepcilu in kratkemu počitku. Samo tri ure nočnega počitka po večrajšnjem trinajsturnem smuku čez ledeno »celino«, pa današnjih sedem ur zdržnega plezanja in vzpenjanja, ves čas v napeti negotovosti, že nekaj utruja.

Primerno jima tekne visokoplaninski obed, čeprav jima močan duh po žveplu začinja jed in draži nosnice. Nekaj deset metrov gresta vzdolž kotanje in naletita na razpoko, iz katere uhajajo ostro dišeči, a brezbarvni plini. Kotanja sama je široka kakih 80 metrov v premeru, leži morda 100 do 120 metrov nižje od vrha in kakih 500 metrov od njega. Proti jugu se iz nje izliva ledena reka po pobočju navzdol. To bi lahko bilo žrelo tega ognjenika, ki ga je kot takega ugotovil **Eric Shipton** med svojo raziskovalno odpravo leta 1959-60. Od vznožja je opazil, kako se pod vrhom dviga dim s pobočja Lautara, ki je dotlej veljal kot navadna in neognjeniška gora. Angleški raziskovalec pa se takrat ni utegnil vzpeti na vrh ali vsaj po poboč-

ju navzgor in torej ni mogel izslediti lege morebitnega žrela ali ognjeniškega dimnika.

ZMAGOVIT OBJEM NA VRHU LAUTARA

Kaže, da gre za krater tipa Eifelovih maarov, kakršnih obstoj je tudi v Južni Kordiljeri ugotovil že **Reichert** med Tronadorjem in Sierra Santo Domingo, kasneje še **Klohn** (1955) za Volcán Pillanilahue, **Lliboutry** pa jih dokazuje prav za območje Južnega celinskega ledu (1956, 1957, 1961). Če leži krater sredi ognjenika in bruha samo pepel, ne pa tudi lave, se okrog žrela ne naredi svojski ognjeniški stožec. Zato te gore po Reichertovi pozabljeni ugotovitvi nihče ni spoznal za ognjenik. Zaradi podzemске vulkanske vročine se na takih gorah topijo spodnje plasti ledu v dolgih obdobjih v podzemsko jezero. To se izlije po ledeniški reki, kadar preseže izmero kotanje, kar se periodično ponavlja. Nagel padec vodnega pritiska pa povzroči bruhanje vulkanskega pepela, ki ga raznaša veter, v teh predelih posebno močan in stalen, daleč naokoli. Med bruhanjem se pojavijo okrog žrela sredi ledenega polja samo majhna jezerca in ledeniško groblje. Potem prekrije površino spet sneg in led. Kot prototip takega delovanja velja islandski ognjenik Grimsvötn na ledeniku Vatara, ki ga je podrobno preučil **Thorarinsson** (1953), in je izraz za tak vulkanski pojav - jökulhlaup - povzet prav iz islandščine. Tudi Lautaro bi tedaj spadal med ognjenike s takim žrelom in takim delovanjem.

A ni izgubljal več časa, čeprav bi kazalo kotanje po dolgem, počez in vsenaokoli podrobneje pregledati. Predvsem sta gornika. Do znanstvene nestrpnosti še ne sežeta s svojimi leti. Kaj, če se tik pod vrhom spet spusti nadnju

nevihta kakor pred tedni na Beli kapi! Naprej tedaj!

Jadno jo ubereta čez kotanjo in po zadnji, precej strmi steni, v katero so plazovi urezali svoje sledove. Kakšnih 20 metrov dolgi grozeči galeriji previsov sredi stene se izogneta s prečkanjem pod njimi na levo. Tam vstopita v žleb, iz njega spet v gladko steno - in že sta na vršnem siemenu. Dve razpoki ju še silita k previdnosti, potem pa lahko zdrvita z derezami po trdem, od stalnega vetra gladko obrušenem ledenem pločniku proti vrhu.

Koraki so še urnejši, samo nekaj strmih stopov še - in upehana se ob štirih popoldne stisneta v zmagovit objem na vrhu 3380 metrov visokega Lautara. Pijana od sreče in uspeha sédeta na ledeno kapo, kjer je komaj prostora za dva.

CERRO PANGERC

Prav na enak dan, devetindvajsetega, le da v aprilu pred skoraj štiristo leti, je v bitki pri Mataquito žrtvoval svoje življenje junaški **Lautaro**, vodnik araukanskih plemen, in z njim njegovi zvesti vojščaki, ki so se uprli španskim zavojevalcem njihove zemlje. »Pozdravljen, davni junak!« mu Peter pošlje tople spomin. Ko pa opazi, da je ostal sam, ga zaskrbi:

»Kje pa si, Luciano?«

»V vrhu,« se oglasi kot iz globine gore, Luciano pa se kobaca iz razpoke, kamor ga je pogoltnilo. Ves je razrit in globoko razpokan ta vrh Lautara.

Vse se jima dozdeva tako neverjetno: »Poglej tja proti Fitz Royu! Vidiš, kako je od tod majhen ta velikan? Vidiš smer, kjer sva prečkala celinsko ledovje? Vidiš, kako se odbija opoldansko sonce od vrha naše Bele kape? Tam spodaj nekje, pod Električnim vrhom, mora stati Menihova skala.«

Samo nekaj kilometrov ju loči na zahod od divjih, neprehodnih gozdov ob težko dostopnih čilenskih fjordih. Ne proti severu, ne proti jugu ni videti konca ledu. Povsod izginja v slepilni svetlobi srebrnih odsevov, povsod se planjava naslanja na brezbrežje.

Na majhni ploščadici zavirajo s cepina belomodro-rdeče barve skupaj z zastavo sinjega neba. Trdno ovijeta obe zastavi na šotorski opornik, ga globoko zasadita v vrhno snežno kupolo in ga prepustita prazne odetemu vrhovju v družnost. Odslej bo s praporoma vred enovit z goro in njeno usodo.

Ko v slovo od vrha poslednjikrat objemata od tod v pogled nižavje v globini in višavje okrog sebe, pritegne njuno pozornost sosednja gora: dvesto do tristo metrov severno od Lautara je vsajena v ledeno podnožje orjaške piramide, z vseh strani vsa obložena z ledeno snežnimi oblogami. Okrog 300 metrov bo nižja od Lautara in sega njena nadmorska višina do kakih 3000

metrov. Celinski led leži tod na 1600 metrih; piramida sama je tedaj približno 1400 metrov visoka.

Po asociaciji pojmov se spomnita rajnega **Tončka Pangerca**: »Tudi Tonček ni utegnil dopolniti svoje podobe...«

»Tole goro mu dajva ob njegovi desetletnici!«
»Naj nosi odslej po njem ime Cerro Pangerc!«

REŠITEV UGANKE VULKANSKEGA PEPELA

Navzdol se lahko spustita kar navpik po steni vzhodnega grebena. Le sem pa tja švigneta mimo kakega kosa kamnite skale. Vse drugo je odeto z ledom. Pod vrhno skorjo ledu je nekaj kamenja in kakšne grude strjene ognjeniške prsti. Nekaj pod vrhom, kakih dobrih 50 metrov ali nekaj več, začitita spet močnejšo nasičenost zraka z žveplenimi plini. Ko sestopita iz pregrade skalovja, odkrijeta vir temu pojavu: pod vrhno strmino, na pobočju lažjega naklona, zeva v ledu okrogla odprtina v premeru dveh do treh metrov. Iz nje se dviga gost steber sivega dima v zaščiti stene visoko navzgor in se potem izgublja v vetru. Onkraj te rebri domnevata še drug tak dimnik, če ju ne vara le razpršen dim, vendar zaradi pozne ure ne utegneta več iskati naokrog.

Končno sta odkrila nekaj prijemljivega! S fotografijami tega dimnika, pa z onimi od nižje proti jugu ležeče kotanje ter s primerki kamenja, ki sta ga težko izgrebla malo pod vrhom izpod ledu, bo predložen neizpodbiten dokaz o ognjeniškem značaju te gore. S tem bodo vulkanologi in glaciologi našli dokončno rešitev uganke v zvezi s periodičnimi pojavi skrivnostnega vulkanskega pepela na vzhodu tega predela Celinskega ledu. Prav tako bodo pojasnjeni tudi sočasni periodični porasti taljenja nekaterih ledenikov na istem območju. Slednje je treba pripisati toploti izbruhane pepela. Prav Lautaro bo tedaj ognjenik, ki ga na široko trosi proti vzhodu, kjer redki naseljenci včasih opažajo na zahodu steber dima, včasih v rdečkastem žaru plamena s spremljavo bobnenja, potem pa se usipljejo nanje padavine lahkega sivega pepela. Tako so leta 1953 pripovedovali **De Agostiniju** naseljenci na območju jezer Cardiel in San Martin. Tedaj je ta italijanski raziskovalec tudi našel tak pepel na Malem ledeniku; švedski geolog **dr. Quensel** ga je že leta 1908 ugotovil na ledeniku Amalia. Leta 1946 je Liboutry na fotografijah iz letala izsledil pas ledeniškega odtajanja od ledenika Pio XI. do jezika Glaciar Jorge Mont na severu ter od zahodnih ledenikov H. P. S. 7 in 8, Greve in San Bernardo na vzhod do sanmartinskega in Malega (Liboutry). Dim, ki ga je pred leti opazil Shipton, se je skoraj gotovo kadil iz ravnokar odkritega žrelca. Njegovo odkritje je s

Ognjeniški dimnik pod vrhom Lautara

tem potrjeno z dokazi in je vnešenih vanj nekaj več podrobnosti.

BELE MEGLE NAD POKRAJINO

Pod ledenimi previsi sestopata naprej strmo navzdol. Za povratek je ta smer kaj primerna. Vodi naravnost k vznožju in je krajša od one med vzponom. Za dostop na goro pa bi bila nevarna in zamudna.

»Glej, v kakšno krasno popoldne se je prelevilo skisano dopoldne! Vsaj sto kilometrov seže vidljivost. Si za to, da spodaj takoj zloživa šotor in jo potegnava kar naprej čez led do taborišča pod Marconijem? Lepo vreme sem ali tja, zapupati pa mu le ni, da bo zdržalo do jutri!« predlaga Luciano.

»Če bova pri moči, zakaj ne!« bi se tudi Petru zdelo varneje biti onkraj kot tu na milost ali nemilost muhavemu vremenu.

Ko pa ob osmih zvečer popadata v zapuščeni šotor - zanju je pravi hotel -, ju pri priči sprejme tudi sen v svoje okrilje. Niti ne opazita, kako se skrivnostno tihotapijo megle od zahoda. Tih se vlegajo na njen šotor.

Samo močno plahutanje platnenga krila in premočene spalne vreče ju drugi dan zbude v stvarnost popolne oblačnosti. Komaj se vidi smučka, na kateri je pritrjen natezalec ob vhodu. Zunaj dežuje in sneži, a za sedaj je še razmeroma mirno. Dan je pust, mrk in dolg od poležavanja v mokrem. Ledeni kristalčki se vrivajo skozi šotorsko platno in iz šotora morata metati vodo.

»Petintrideset kilometrov do najinega prvega samotnega taborišča pod Marconijem, od tam še sedem do matičnega pod Menihovo skalo,

prav tako neobljudenega, in še nadaljnjih petindvajset kilometrov v dolino do najbližjega človeka...«

»Da, in štiristopetdeset čez kontinent do Rio Gallegos, pa še dva tisoč tristo od tam do Buenos Airesa.«

»Jutri odrineva, pa naj že bo vreme kakršno hoče. Kaj praviš?«

»Ah, saj sivina je zmeraj enaka! Jutri tedaj!«
Jutri, da. Jutri pa bo zaječal veter. Polagoma že narašča.

SMEHLJAJ SONCA

Na Kontinentalni led je posijala luč. Zaželena in izprošena. Razlila se je v šir in dalj, pronicala v zadnje razpoke ledu. Vse je napolnila s svetlobo. Pojavila se je v radostnem krikju oznanjenja, ko se je odgrnila tema v ledeno mrzli razpoki.

Sonce blagohotno ožarja temine. Kje je razdivjana sila iz nevidne noči, kje? Umaknila se je v premoči luči.

Golota ledovja prekipeva v prevzetnem smehljaju sončnega odela.

Še Tončkova smučka se zopet poraja v luč, daleč na bleščeči ravni, kamor jo je odnesel pobesneli vihar.

In tam? Mar je mogoče? Kot rešni znanilec se v enakomernem ritmu poganja majhen ptiček vzdolž po ledu. Kam?

Rojstvo.

Z vetrom hitita proti vzhodu. Za njima pa se zopet zbirajo črne gmote oblakov nad ognjenikom, zdaj njunim ognjenikom.

Vstajenje.

Potlej se okrog njiju in nad njima vse zagrne. Luč se spet umika pošastni temi.